

בית משפט השלום ברמלה

ת"א 15-10-2293 פלונית ואח' נ' עיריית ראשון לציון

בפני כבוד השופט דב גוטליב

התובעים

1. פלונית (קטינה)
באמצעות הוריה פ.ט. ו פ.א.
 2. פ.ט
 3. פ.א
- ע"י ב"כ עוה"ד אייל שמרון ואח'

נגד

הנתבעת

עיריית ראשון לציון
ע"י ב"כ עוה"ד צבי רוטמן ואח'

פסק דין

לפניי תביעה בגין נזקים שנגרמו לתובעים, קטינה והוריה. על פי הנטען, הקטינה הסובלת מאלרגיה למוצרי חלב, קיבלה בגן הילדים וופל אשר הכיל שאריות חלב וגרר תגובה אלרגית, חייב טיפול רפואי ופינוי לבית החולים.

הצדדים חלוקים הן במישור האחריות והן ביחס לנזק.

א. מבוא וטענות הצדדים:

1. התובעת 1, ילידת 15/01/10, קטינה כבת 3 במועד הרלוונטי לתביעה (להלן: "הקטינה"), סבלה מאלרגיה למוצרי חלב. בגין אלרגיה זו והצורך בהשגחה עליה, הוכרה הקטינה במוסד לביטוח לאומי (להלן: "המל"ל"), ונקבעה לה נכות בשיעור 50%, מיום 01/11/12 ועד ליום 31/12/15 (אישורי המל"ל צורפו לתצהיר התובעת 2 (להלן: "האם") ר' גם סעי' 5 לתצהיר הנתבעת).

2. התובעים 2 ו-3 הם הורי הקטינה (להלן: "ההורים").

בית משפט השלום ברמלה

ת"א 15-10-2293 פלונית ואח' נ' עיריית ראשון לציון

3. במועדים הרלוונטיים לתביעה הייתה הקטינה תלמידה בגן הילדים "הפרח בגני" (להלן: "גן הילדים") וכן בצהרון של גן הילדים (להלן: "הצהרון"). גן הילדים והצהרון נמצאים בבעלות, באחריות ובפיקוח הנתבעת.
4. צוות סגל הגן והצהרון (להלן: "הצוות"), היו מודעים לאלרגיה ממנה סבלה הקטינה ולסיכונים הנשקפים לתובעת בעקבות חשיפה למוצרי חלב או שאריו. הצוות עבר הדרכות, עובר לאירוע התביעה, שניתנו על ידי אם הקטינה שהוכשרה לכך, וגם על ידי העירייה. הוסבר לצוות, כי אין לאפשר לקטינה לאכול בזמן שהותה בגן ובצהרון מוצרי חלב ושרידיו, וכי חשיפתה לאלה, עלול לפגוע במצבה הבריאותי של התובעת ולסכן את חייה.
5. בכתב התביעה נטען, כי ביום 20/10/2013 בשעה 14:45 לערך, בזמן שהייתה הקטינה בצהרון, נתנה הגננת או מי מצוות הצהרון (להלן: "הצוות") לתובעת וופל המכיל שאריות חלב, למרות שהצוות היה מודע לאלרגיה של התובעת. בעקבות זאת, החלו להופיע על גופה של התובעת סימנים של אלרגיה חריפה, לרבות פריחה ומצוקה נשימתית (להלן: "האירוע").
6. לטענת התובעים, בניגוד להנחיות שניתנו לצוות ביחס לאלרגיה ולהשלכות המידיות של חשיפה למוצרי חלב או שאריו, הצוות לא מנע מהקטינה מגע עם וופלים המכילים שארי חלב; נמנע מלהזריק לתובעת זריקת אפיפן (להלן: "הזריקה") לאחר שהיה ברור, כי הקטינה נחשפה למוצר המכיל שארי חלב וכי החלה לפתח סימני תגובה לאלרגיה; לא דאג לפנות את הקטינה במהירות לבית חולים. עוד נטען בהקשר זה, כי הגננת ניסתה ליצור קשר טלפוני עם האם, אך הפלאפון של האם היה בתיקון ולא היה זמין, וכי במצב דברים זה היה על הגננת ליצור קשר עם התובע 3 (להלן: "האב") ו/או עם הסבתות אך הגננת נמנעה מלעשות כן, הגם שמספרי הטלפון היו רשומים בגן, למקרה חירום.
7. התובעים טוענים בנוסף, כי הזמינו אמבולנס באמצעות מוקד מכבי ללא הפסקה. הצוות הרפואי שהגיע לגן אבחן כי הקטינה סובלת מדופק טכיקרדי המלווה בהקאות ובסימני אוטיקריה על פניה בעקבות התגובה האלרגית. הקטינה פונתה על ידי אמבולנס לבית החולים "אסף הרופא" ושם אובחנה כסובלת מתגובה אלרגית, שכללה אודם, נפיחות בפנים וקוצר נשימה והיא טופלה, בין היתר, במתן זריקת אדרנלין ובתום טיפול והשגחה בבית החולים שוחררה הקטינה לביתה. בהתאם לנטען בכתב התביעה, בעקבות האירוע נגרמה לתובעים עגמת נפש, וחרדה. עוד נטען,

בית משפט השלום ברמלה

ת"א 15-10-2293 פלונית ואח' נ' עיריית ראשון לציון

כי הקטינה החלה בקבלת טיפולים פסיכולוגיים בעקבות נסיגה בהתנהגות והופעת פחדים ובכלל זה, כי חזרה להרטיב במיטתה וביקשה מהוריה לישון עמה (ר' מסמך רפואי מיום 23/12/13).

8. הנתבעת הכחישה בכתב ההגנה, כי הוופלים ניתנו לקטינה על ידי הגנת. נטען, כי אחד מילדי הגן הביא "בהיחבא" וופל לגן ונתן לתובעת לטעום ממנו (סעיף 1). בתצהיר עדות שהוגש מטעם הנתבעת, מסרה הגנת בצהרון, גב' ענבל (להלן: "הגנת"), כדלקמן:

"למיטב זכרוני ביום 20/10/2013 בשעה 14:40 לערך במהלך התאקלמות בשטח הגן הוציא אחד הילדים מגן "עץ הזית" חבילת ופלים מחפציו והחל לחלק לילדים. בשל האלרגיה של הקטינה הייתי כל הזמן עם "היד על הדופק" לגבי מה ניתן לה לאכול אולם מידיעתי האישית זכרתי שהוופל הוא פרווה.

לאחר כ- 20 דקות, במהלך המפגש, הבחנתי שהקטינה נראית מעט שונה. שאלתי את הסייעת ששהתה עדיין בשטח הגן האם הקטינה הייתה בסדר כל הבוקר ונאמר לי שלא ידוע על משהו חריג. ניסיתי לשחזר מה היה מרגע קבלתה ונזכרתי בוופלים שחולקו".

9. הנתבעת טוענת, כי לא מוטלת עליה אחריות לאירוע; הצוות אינו יכול למנוע באופן מוחלט מגע בין הקטינה ובין מוצרי חלב ושאיירי; לאחר שזוהו סימני תגובה לאלרגיה, הפעילה הגנת שיקול דעת נכון ולא הייתה צורך במתן הזריקה בשלב זה. הנתבעת טוענת, כי לו היה מצבה של הקטינה מתדרדר או אז היה מקום להזריק את הזריקה. נטען, כי מצוקת הנשימה של הקטינה הייתה קלה, הוריה הוזמנו לגן בטלפון ולא ביקשו לתת לקטינה זריקה, קודם להגעתם. נטען בנוסף, כי גם בעת שהגיעו לגן ההורים, הם לא חשבו שיש מקום לטפל בקטינה באמצעות מתן זריקה וזאת מחמת העדר צורך רפואי והשפעות לווי בלתי רצויות אפשריות.

ב. דיון והכרעה:

10. כבר בפתח הדברים, יצוין כי כתב ההגנה חסר התייחסות לטענה המהווה את לב התביעה, לפיה עצם חשיפת הקטינה לוופל המכיל מוצרי חלב או שאירי, בזמן הימצאותה בצהרון ובאחריות הנתבעת (בין אם הגנת חילקה את הוופל ובין אם מי מילדי הגן) עולה כדי מעשה או מחדל רשלני שנעשה תחת עיניהם הפקוחות של הצוות וכי בנסיבות אלה, ניתן היה וצריך היה למנוע את האירוע ולשמור על בריאותה של הקטינה, אשר מפאת גילה אינה מסוגלת לשמור על עצמה.

בית משפט השלום ברמלה

ת"א 15-10-2293 פלונית ואח' נ' עיריית ראשון לציון

11. עמדת הנתבעת, לפיה: "...אין זה מן ההיגיון לדרוש מצוות הגן והצהרון לבצע חיפוש על כל ילד בכיסיו ובחפציו. ילדים מביאים מהבית מאכלים שונים וזה בלתי נמנע, מה גם שבצהרון נוכחים ילדים בגלאים שונים וממספר גנים" (סעי' 12 תצהיר הגנת) אינה יכולה להתקבל, אינה תואמת את נסיבות המקרה בו אין המדובר באירוע פתאומי ובלתי ניתן לצפייה ומניעה, אלא אירוע גלוי של חלוקת וופלים לילדי הצהרון, שנעשה תחת עיניהם הפקוחות של הצוות, באופן שניתן היה וצריך היה למנוע אותו.

12. אקדים את המאוחר ואומר, כי בניגוד לנטען על ידי הנתבעת, הנתבעת חבה חובה זהירות כלפי הקטינה (שהייתה בגיל 3 בעת האירוע) למנוע את חשיפתה למוצרים המכילים חלב או שאיריו, בעת שהתובעת נמצאת באחריותה הבלעדית בצהרון, לבטח בנסיבות בהן מדובר במי שחשיפה למוצרים אלה עלולה לסכן את חייה ואף לגרום למותה.

אכן, יש להניח, כי ייתכנו מקרים חריגים בהם חרף בדיקות קפדניות של הצוות, מתרחש אירוע בסתר, באופן פתאומי ובאורח שלא ניתן למניעה או לצפייה וכי במקרים אלה תקום שאלה האם הנתבעת נושאת באחריות לאירוע ולנזק. אולם, המקרה בו עסקינן, כפי שיפורט, שונה בתכלית. עסקינן באירוע במהלכו חולקת הוופלים נעשתה בגלוי, לעיני צוות הצהרון, אשר לא עשה דבר על מנת לבדוק האם מדובר במוצר המסוכן לבריאות הקטינה. התנהלות כאמור, אין בידי לקבל.

חובת הזהירות המושגית:

13. דומה כי לא יכולה להיות מחלוקת בשאלת חובת הזהירות ביחסי גנת - פעוט. הפסיקה חזרה לא אחת על חובה זו. הורים המפקידים את היקר להם מכל אצל איש חינוך מיומן, רשאים להניח כי אותו איש חינוך מיומן ידאג לילדיהם כאילו היה ילדו שלו, אלמלא יכלו הורים להניח הנחה אפריורית זו, לא ניתן היה לנהל מוסדות חינוך תקינים ולאפשר להורים לשוב לעבודתם.

14. כך בע"א 2061/90 מרצלי נ' מדינת ישראל, פד"י מז 1, 802, 811, (להלן: "פרשת מרצלי"), קבע כבי' השופט חשין כי החובה של המורה בהשגחה על קטין הינה הן מפני פגיעה של גורם חיצוני, והן מפני הפגיעה של הקטין בעצמו. וכך קבע ביהמ"ש:

שלא מדעת... (ע"א 715/79 דניאלי נ' אורט ישראל נתניה, פ"ד לה (2) 764). ילד רך בשנים מתאפיין, לרוב, בסקרנות רבה, ביצר הרפתקנות

בית משפט השלום ברמלה

ת"א 15-10-2293 פלונית ואח' נ' עיריית ראשון לציון

ולעיתים בקונדסות (ראו גם ע"א 310/89 אליהו כהן (קטין) נ' לנטוש מאיר, פ"ד מו (1) 402). כל אלה מחייבים את אנשי צוות הגן, המופקדים על שלומם ובריאותם של הטרף, לשיקול דעת זהיר ולנקיטת אמצעי זהירות קפדניים, פן יאוונה לילדים רע. ההורים המותירים את היקר להם מכל בידי אנשי צוות הגן צריכים לדעת, כי אלה האחרונים נוקטים בכל צעד סביר להיטיב עם ילדם ולהשיבם בשלום לחיק ההורים".

15. באופן דומה נפסק בביהמ"ש המחוזי בחיפה בת.א. 10319/96 לוגסי נ' עיריית קריית אתא ואח', באותה פרשה חזר ביהמ"ש מפי כב' השופטת וסרקרוג על דברי כב' השופט חשין בפרשת מרצלי, ודומה כי אין מחלוקת יותר כי מתקיימת חובת זהירות מושגית במערכת היחסים בין גננת לילדי גן. בהתייחס לגילם של הילדים, קבע ביהמ"ש המחוזי בחיפה כדלקמן:

"בהתייחס לטיבם ולטבעם של הילדים, אלמנט הגיל הוא חשוב. מצד אחד, השגחה על פעוטות גבוהה יותר מפני שניסיונם אינו רב, הם אינם מסוגלים לצפות תוצאות מעשיהם, והם יכולים להסתכן ולסכן אחרים, אך מצד אחר, עוצמת הפגיעה ע"י בגירים יכולה להיות חמורה יותר (ראה ע"א 715/79 דניאלי נ' אורט ישראל...)".

ובהמשך מול עמ' 494, קבע ביהמ"ש כדלקמן:

"כאשר הנזק נגרם על-ידי חפץ, או שהחפץ מעורב בגרימתו, כמו בענייננו הספסל, יש גם מקום לבחון את טיבו של החפץ, אם הוא מסוכן לא רק כחפץ כשלעצמו, אלא גם לאור אפשרות השימוש בו כאמצעי לאופי הפעילויות הנעשות על-ידי קבוצת הילדים הרלוונטית, ואם האחראי נקט פעולות ראויות להגנת קטינים מפני פגיעה אפשרית (ראה על דרך ההשוואה פסק-דין מרצלי [1], בעמ' 813 בין אותיות השוליים ג-ד). המרכיב הנוסף הוא יכולתו של האחראי למנוע את הנזק. הכלל הוא שחובת עוסק הוראה כלפי תלמידיו כוללת את החובה לנקוט אמצעים סבירים למניעתו של נזק צפוי.

התשובה לשאלת מידתם והיקפם של אמצעי הזהירות תלויה לא רק בחומרת הסכנה, אלא גם בקושי למונעה (ע"א 635/70 מנדלסון נ' קפלן)

בית משפט השלום ברמלה

ת"א 15-10-2293 פלונית ואח' נ' עיריית ראשון לציון

להלן – פסק-דין מנדלסון [3], בעמ' 120-121, ככל שמדובר באמצעים קלים ופשוטים הנדרשים לצורך מניעת הנזק, כך גם סביר יותר לדרוש הקפדה עליהם גם כשאינן סכנה חמורה דווקא צפויה. עם זאת שיקול עקרוני נוסף הוא שלא כל סיכון לילד גורר אחריו חובה לנקוט אמצעי זהירות. הכלל הוא שיש למצוא את האיזון הנכון בין האינטרס של ההשגחה על הילדים למניעת תאונות, מצד אחד, לבין היכולת להקצות כוח אדם ולהשגיח על תלמידים, מצד אחר (ראה פסק-דין מנדלסון [3], בעמ' 117-118, וכן פסק-הדין מרצלי [1], בעמ' 814).

16. במקרה דנן, הקטינה הייתה כאמור כבת שלוש בעת האירוע. על מנת לקבוע אם התנהלותה של הנתבעת הייתה נגועה ברשלנות אם לאו, יש לנתח את הראיות שהובאו בפני ביהמ"ש, ובעיקר את אופן השתלשלות העניינים עובר להופעת סימני האלרגיה ולאחריה.

השתלשלות האירוע מושא התביעה:

17. אין מחלוקת בין הצדדים, כי הצוות היה מודע לאלרגיה של הקטינה ולכך שחשיפתה למוצרי חלב או שאיריו עלולה לסכן את חייה. הצוות עבר הדרכה הן על ידי האם והן על ידי העירייה. האם מסרה בתצהירה, כי היא הוסמכה על ידי עמותת י.ה.ל להעביר הדרכות לגבי כללי מנע והתנהגות, בעקבות תגובה אלרגית. האם מסרה בנוסף בתצהירה, כי ההדרכה שהעבירה לצוות כללה הסברים למניעה (הסבר על בדיקת אריזות מזון), הסבר אודות התגובה האפשרית של התובעת לחשיפה למוצרי חלב ושאריו והדרכה על אופן השימוש במזרק אפיפן ע"י התנסות מעשית במזרק דמי שברשותה (ר' סעיפים 6-7 לתצהיר האם).

18. גננת הצהרון מסרה בתצהירה (סעיף 5) וכן בעדותה, כי הייתה מודעת לאלרגיה של הקטינה ולסכנת החיים מעצם חשיפה לחלב או שאיריו. הגננת אישרה כי אכן קיבלה הדרכה מאמה של הקטינה וכי הסייעת בצהרון קיבלה הדרכה בעירייה. ר' עדותה של הגננת בעמ' 16 ש' 12-26 לפרוטוקול הדיון:

" ש. את קיבלת איזה שהיא הדרכה לגבי הסיכונים של התופעה הזו
ת. קיבלתי מהאמא הדרכה.
ש. מה הסכנה במקרה הזה

בית משפט השלום ברמלה

ת"א 15-10-2293 פלונית ואח' נ' עיריית ראשון לציון

ת. לא זוכרת פרטים מדויקים, אבל זכור לי שנאמר על ידי האמא כי זה יכול להגיע למצבים לא נעימים.

לשאלת בית המשפט:

ש. מה זה מצבים לא נעימים

ת. עלפון קוצר נשימה אדמומיות התנפחות

ש. סיכון חיים הסבירו לך

ת. האמא הסבירה לי והמחישה לי באמצעות תמונות מצבים קודמים של הילדה שיכול להיות גם סיכון חיים. חשוב לי להוסיף שאת התדריך של זריקת אפיפן לא אני קיבלתי, אלא הסייעת. את התדריך עצמו של זריקת אפיפן קיבלתי מהאמא, יש הדרכה של העירייה שהעירייה מזמנת את הסייעת או הגננת יהיו נוכחים, באותו שנה הסייעת קיבלה, לא אני הייתי. אני קיבלתי את התדריך מהאמא, היא אמרה לי שבמצבים חמורים מסכני חיים ניתן להזריק לה את האפיפן באזור הירךף".

(עמ' 16 ש' 26-12 לפרוטוקול).

די באמור כדי לקבוע, שצוות הצהרון היה מודע לאלרגיה של הקטינה, היה מודע להשלכותיה האפשריות והמסכנות חיים ולכך שאין לאפשר מגע בין הקטינה ובין מוצרי חלב ושאריו, בזמן שהותה של הקטינה בגן או בצהרון.

19. בשלב זה נבחן האם מי מצוות סגל הצהרון ראה ילד מחלק וופלים לילדי הגן לרבות לקטינה

ולא בדק האם מדובר בוופל המכיל מוצרי חלב או שאיריו.

ראוי להדגיש, כי בסוגיה מרכזית זו הציגה הנתבעת גרסה מתפתחת ומתחמקת, החל מילד שהביא בהיחבא וופל לגן ונתן לקטינה לטעום ממנו (סעיף 1 לכתב ההגנה) ועד לגרסה שהופיעה בתצהיר הגננת, לפיה ילד מהגן הוציא מחפציו ופלים והחל לחלק לילדים, כאשר הגננת מודעת לאירוע זה בזמן אמת אך סברה, כי מדובר בוופל פרווה שאינו מכיל שארי חלב (סעיף 7 לתצהיר הגננת). בעדותה של הגננת בבית המשפט לא רק שלא התבהרה התמונה העובדתית, אלא הוצגה גרסה שהיא מעין יצור כלאיים (לא ברורה כשלעצמה) של שתי הגרסאות הקודמות. מכל מקום, התרשמתי, כי מדובר בגרסאות מתפתחות, מתחמקות ואיני יכול לתת בהן כל אמון.

20. ההורים לא נכחו בגן במהלך אירוע התביעה. במועד זה, הם שהו בעבודתם באזור תל אביב

ולמדו על האירוע בדיעבד, משיחה עם הגננת בדיעבד. האם מסרה בעדותה כדלקמן:

" ת. כן, כשאני בתור אמא שולחת את הבת שלי לגן, יש לי ילדה אנו מדברים פה על החיים של הילדה שלי יכלה למות באותו יום, אם אני שולחת את הילדה לגן בידיעה שהצוות יודע

בית משפט השלום ברמלה

ת"א 15-10-2293 פלונית ואח' נ' עיריית ראשון לציון

שאסור לתת דברי חלב הוא יודע איך לטפל בזה, והמטפלת נותנת לה וופלה שהיא חושבת שהוא פרווה, זה כישלון....

ש. את יודעת שהגנת חלקה את הוופל

ת. היא אמרה לי.

ש. יש לך את זה מצוין איפה שהוא

ת. הגנת אמרה שאחד הילדים ילד בשם א' הביא וופלים לרפואת סבא שלו ורצה לחלק, הגנת ביקשה לחלק לפני ארוחת צהריים את הוופלים משום שחשבה מבלי לבדוק שהוופל פרווה מזיכרונה היא חילקה ופה הכשל. לא יכול להיות שמחלקים משהו שיכול להרוג ילד. " (עמ' 10 לפרוטוקול הדיון ש' 16-27).

21. מדו"ח האירוע (מוצג ב' למוצגי הנתבעת), שנרשם על ידי הגנת ביום 19/11/13 (כחודש לאחר האירוע), עולה כדלקמן:

"אחד הילדים בקבוצת הבוגרים חילק ל... (הקטינה- הערה שלי ד.ג.) וופל פרווה של חברת עלית, אך למוצר היו עקבות חלב, הדבר השפיע על הילדה כתוצאה מכך היה לה קוצר נשימה פריחה וכאבי גרון, התקשרתי להורים הם הגיעו והזמינו אמבולנס".

מדו"ח זה ניתן להבין כי ילד חילק לקטינה וופל פרווה שהכיל עקבות חלב והדבר השפיע על מצב בריאותה של הקטינה. לא נאמר בדו"ח, כי הילד "הביא בהיחבא" וופלים או כי בזמן אמת איש מצוות סגל הצהרון לא הבחין בילד המחלק וופלים, בין היתר, לקטינה.

22. בכתב ההגנה נטען באופן תמציתי ביחס לאירוע כי "ככל שידוע לנתבעת, אחד מילדי הגן הביא בהיחבא וואפל לגן ונתן לתובעת לטעום ממנו" (סעיף 1 לכ. ההגנה). מגרסה לאקונית זו, לא ניתן להבין האם מי מצוות הצהרון הבחין בילד מחלק וופלים בגן ולא בדק את תכולת הוופלים. מכל מקום, בשים לב לגילם הצעיר מאוד של הילדים בצהרון, על החובה המוטלת על הצוות לפקח באופן הדוק על הילדים, שכאמור, אינם מסוגלים לשמור על עצמם, לא ברור כיצד מתרחש אירוע במהלכו ילד מחלק וופלים בצהרון ואיש מהצוות לא הבחין בכך.

23. כתב ההגנה שותק בנוגע לשאלה המרכזית המהווה את לב ליבה של התביעה, האם מי מהצוות הבחין בילד מחלק וופלים לילדים לרבות לקטינה ונמנע מלבדוק האם מדובר במוצר מסוכן

בית משפט השלום ברמלה

ת"א 15-10-2293 פלונית ואח' נ' עיריית ראשון לציון

לבריאותה של הקטינה, אם לאו. תשובה לשאלה מרכזית זו מצאתי בתצהירה של הגנת. דא עקא, כפי שייראה להלן, גרסתה של הגנת השתנתה במהלך חקירתה הנגדית, עד בלי היכר.

24. כך מסרה הגנת בתצהירה (סעיפים 7 ו-8):

"למיטב זכרוני ביום 20/10/2013 בשעה 14:40 לערך במהלך התאקלמות בשטח הגן הוציא אחד הילדים מגן "עץ הזית" חבילת ופלים מחפציו והחל לחלק לילדים. בשל האלרגיה של הקטינה הייתי כל הזמן עם "היד על הדופק" לגבי מה ניתן לה לאכול אולם מידיעתי האישית זכרתי שהופל הוא פרווה.

לאחר כ- 20 דקות, במהלך המפגש, הבחנתי שהקטינה נראית מעט שונה. שאלתי את הסייעת ששהתה עדיין בשטח הגן האם הקטינה הייתה בסדר כל הבוקר ונאמר לי שלא ידוע על משהו חריג. ניסיתי לשחזר מה היה מרגע קבלתה וזכרתי בוופלים שחולקו".
(הדגשות שלי ד.ג.)

25. עיון בגרסת הגנת, כפי שנמסרה בתצהירה, מבהיר כי הגנת הבחינה באירוע במהלכו ילד מחלק וופלים לילדי הצהרון לרבות לקטינה, בזמן היותם בשטח הגן, וכי בשל האלרגיה ממנה סבלה הקטינה, הייתה הגנת, לדבריה, עם "היד על הדופק". הגנת לא בדקה האם הוופלים מכילים מוצרי חלב או שאיריו מחמת שזכרה כי מדובר בוופל פרווה.

26. במהלך חקירתה הנגדית, ניסתה הגנת להרחיק את האירוע מתחום אחריותה, כך שבניגוד לנטען בתצהירה ואף בדו"ח האירוע (אותו רשמה כחודש לאחר האירוע), טענה לפתע – לראשונה – כי הקטינה לא קיבלה וופל בעת שהייתה בצהרון אלא קודם לכן בזמן המעבר בין הגן לצהרון:

" ש. מי שחילק את הוופל זה היה ילד

ת. כן.

ש. את לא ראית אותו

ת. לא, זה היה בזמן המעבר, הצהרון התנהל בגן הסמוך, הילד הוא מקבוצת הבוגרים זה לא ילד מהקבוצה שלנו, כנראה בזמן הזה בזמן המעבר חולק הוופל".

.....

ת. זה קרה משעה שתיים, בסביבות השעה שלוש וחצי ההורים הגיעו, האמא עובדת בתל אביב במקביל הגיעה נידת של מד"א טיפלו בה ואני נכנסתי לגן, היא נלקחה לטיפול ואני לא באתי עם הילדה במגע.

...

ש. משעה שתיים וחצי הילדה איתך בצהרון נכון?

ת. משעה שתיים. בשעה שתיים, שתיים ועשרים התחילה תגובה, לא אני חילקתי את הוופל לא ראיתי שהילדה אוכלת וופלה.

ש. את מעידה היום 4 שנים אחרי האירוע, אני מפנה סעיף 7 לתצהיר שלך שם את מציינת זמן מאוד מדויק את אומרת בשעה 02:40 (צ"ל 14:40 – הערה שלי ד.ג.) במהלך ההתאקלמות בגן

בית משפט השלום ברמלה

ת"א 15-10-2293 פלונית ואח' נ' עיריית ראשון לציון

לא לפני... זאת אומרת שזה 40 דקות אחרי שאת ציינת כאן שהאירוע הזה קרה, איפה את אומרת אמת כאן או בתצהיר.

ת. אני אומרת אמת, התצהיר נכתב לפני שנה, ואני עבדתי לפני ארבע שנים, חשוב לי להגיד שהפרטים בתצהיר שלי לא מדויקים. חשוב לי להגיד דבר נוסף, שמה שהכי מדויק מבחינתי דוח התאונה שצורף לתצהיר שלי.

ש. את יכולה להפנות אותי לשעת האירוע בתאונה בדו"ח התאונה ת. שעת התאונה, שעה 15:00. אני רואה אבל זה לא הגיוני".
(הדגשות שלי ד.ג.)

27. ניסיון העדה מטעם הנתבעת לטעון, לראשונה בעת עדותה בבית המשפט, כי האירוע לא אירע בעת שהקטינה הייתה תחת אחריותה אלא בעת שהקטינה שהתה בצהרון או לחילופין בעת המעבר בין הגן לצהרון ועל כן לא יכולה הייתה הגננת להבחין באירוע, הינו ניסיון שדינו להיכשל. מדובר בגרסה שלא בא זכרה עד כה בגרסאות שמסרה הנתבעת, סותר את הנטען בגרסאות הקודמות ואינו עולה בקנה אחד עם שעת האירוע אותו רשמה הגננת בעצמה בדו"ח האירוע, לפיו האירוע התרחש בשעה 15:00 - בחלוף כשעה לאחר שהילדים עברו מהגן לצהרון ובעת שהקטינה הייתה תחת אחריותה המלאה של הגננת והסייעות בצהרון.

28. נוכח האמור עד כאן, אני מקבל את גרסת התביעה, כי האירוע התרחש בעת שהקטינה שהתה בצהרון. ילד בגן חילק וופלים תחת עיניהם הפקוחות של צוות הצהרון לילדי הצהרון וגם לקטינה, כאשר הצוות מודע לחלוקת הופלים אך לא טורח לבדוק, האם מדובר בוופל המסוכן לבריאות הקטינה. הצוות לא פועל כדי למנוע את האירוע, שכאמור עלול לסכן חיים, אף שניתן היה וצריך היה למנוע אותו בנקל. על גרסה זו אני למד בראש ובראשונה מהגרסה שמסרה הגננת בתצהיר עדות ראשית מטעמה וגם מגרסת האם (ר' עדותה בבית המשפט) ביחס לנסיבות האירוע, כפי שנמסרו לה על ידי הגננת, לאחר האירוע ובסמוך אליו.

29. זה המקום לציין, כי הנתבעת נמנעה מלהעיד את יתר צוות הצהרון לרבות הסייעות אשר עדותן יכולה הייתה לשפוך אור נוסף ביחס למועד ונסיבות חלוקת הופלים בצהרון, לבטח כאשר הגננת מסרה גרסאות לא ברורות וחסרות. הימנעות זו מקימה חזקה, בהתאם לפסיקה הענפה, לפיה לו היו הסייעות מגיעות להעיד, הייתה עדותן תומכת דווקא בגרסת התביעה. ר' בעניין זה את ההלכה שנפסקה בע"א 465/88 הבנק למימון ולסחר בע"מ נ' מתתיהו, פ"ד מה (4) 651, 660 (1991), לפיה צד להליך שנמנע מהבאת עד או ראיה רלבנטיים – רואה זאת בית המשפט כראיה כנגדו (ראו גם אריאל פורת ואלכס שטיין "דוקטרינת הנזק הראייתי: ההצדקות לאימוצה ויישומה במצבים טיפוסיים של אי-ודאות בגרימת נזקים" עיוני משפט כא (2) (1998)); הלכה

בית משפט השלום ברמלה

ת"א 15-10-2293 פלונית ואח' נ' עיריית ראשון לציון

זו יסודה בניסיון החיים ובשכל הישר: הרוצה לשכנע בטענותיו, וישנן ראיות העשויות לסייע בכך – יופיעו הראיות מייד.

30. הצדדים סיכמו בעל פה בתום דיון ההוכחות. במהלך סיכומי הנתבעת טענה ב"כ הנתבעת כי "לא ניתן להטיל אחריות כה רחבה לשמירה על כל פירור ופירור בתחתית תיקיהם של הילדים, כל מאכל או כל דבר קטן שנכנס לתיקים שלהם, כל פינה ופינה בגן שהילדה יכולה לקחת מהרצפה להרים ולשים בפה, במיוחד כאשר כוח האדם אינו מאפשר זאת..." (עמ' 22 ש' 3-2 לפרוטוקול). הנתבעת הפנתה לנוהל (שלא הוגש עד לאותה עת) לפיו, כך נטען, לא ניתן להבטיח או להתחייב למניעה מוחלטת לחשיפה של ילדים להתפרצות אלרגית. לבקשת הנתבעת, אפשרתי לה לצרף את הנוהל לאחר תום דיון ההוכחות והסיכומים, וביום 16/10/17 הגישה הנתבעת נוהל של משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים, שכותרתו "שילוב ילדים אלרגיים בצהרון". התובעים התנגדו לצירוף הנוהל מאחר ולטענתם המדובר בנוהל שלא היה בתוקף בעת הרלוונטית לתביעה אלא רק החל מיום 29/05/16 (כשלוש שנים לאחר האירוע).

31. הנתבעת הגישה עמדתה ביום 18/10/17 ובמסגרתה ציינה, כי אכן מדובר בנוהל שעודכן ביום 29/05/16 וכי לא הצליחה לאתר עותק מעודכן למועד האירוע (שנת 2013), אלא רק משנת 2014. תחת זאת צירפה הנתבעת חלקים רלוונטיים, לטענתה, מחוברת "נהלים להפעלת צהרונים" של החברה למתנ"סים. החוברת פורסמה בשנת 2008. הנתבעת טענה, כי נהלים אלה מתייחסים לרגישות למזון, במסגרת כתב הצהרה והתחייבות לקליטה בצהרון של ילד עם מגבלות רפואיות ושם הודגש, חוסר היכולת של הצוות להבטיח טיפול והשגחה מוחלטת בקשר למגבלות הרפואיות של הילד/ה.

32. תוקפם של נהלי החברה למתנ"סים (כלפי הגננות) אינו נובע בהכרח מסטנדרט הסבירות, כמשמעו בדיני הנזיקין. מכאן מתחייב, שבין קיום (או הפרת) הנהלים לבין קיומה (או הפרתה) של חובת הזהירות הנזיקית המוטלת על הנתבעת – הגם שייתכן שקיימת חפיפה חלקית – אין זהות מוחלטת. הלוא את תוכנם של הנהלים קובעת החברה למתנ"סים, ואילו את היקפה ואת תוכנה של חובת הזהירות הנזיקית קובעות הלכותיו של בית-המשפט. נמצא שהמדובר בשתי נורמות משפטיות שתכליותיהן אינן זהות, הקובעות סטנדרט של התנהגות ופועלות במקביל.

33. כבר נפסק, כי תיתכן פעולה רשלנית שאינה מפרה נהלים, כשם שתיתכן פעולה סבירה המפרה נהלים אלה. נראה כי את היחס שבין סטנדרט ההתנהגות הקבוע בנהלים לבין סטנדרט הסבירות

בית משפט השלום ברמלה

ת"א 15-10-2293 פלוגית ואח' נ' עיריית ראשון לציון

ניתן להשוות ליחס שבין סטנדרט ההתנהגות הקבוע בחיקוקים שונים לבין סטנדרט הסבירות. כפי שציין כב' השופט א' ברק (ע"א 145/80 ועקנין נ' המועצה המקומית, בית שמש (פורסם בנבו), בעמ' 138), הרי ש"בין עוולת הרשלנות לבין העוולה בדבר הפרת חובה חקוקה קיימים שוני ודמיון גם יחד", ולהטעמת השוני הוסיף (שם, בעמ' 139):

"... אינני סבור, כי כל הפרת חובה חקוקה מהווה ממילא התרשלנות. כפי שראינו, ייתכן שהמחוקק קבע סטנדרט מוחלט או תת-סטנדרט, ובמקרים אלה אין זיהוי בין המידה החקיקתית לבין המידה הנדרשת ברשלנות".

וברוח דומה ציינה כב' השופטת נתניהו:

"הסטנדרט שנקבע בחיקוק אינו משקף ואינו יכול לשקף את רמת ההתנהגות הסבירה המוכתבת על-פי נסיבותיו של כל מקרה ומקרה. יש שהסטנדרט הנדרש בחיקוק מחמיר, ויש שהוא מקל עם רמת ההתנהגות הסבירה במקרה נתון על-פי נסיבותיו..." (ע"פ 84/85 ליכטנשטיין נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו), בעמ' 153).

34. לגופן של טענות, נהלים שלא היו בתוקף במועדים הרלוונטיים לתביעה, לרבות נוהל משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים – תאריך עדכון משנת 2016 או משנת 2014 אינם יכולים להוות אינדיקציה כלשהי להתנהגות סבירה ו/או לחובות זהירות נכון לשנת 2013 – מועד האירוע בו עסקינן, ועל כן לא היה מקום להגישם לתיק.

יחד עם האמור, עיון בנהלים אלה מלמד, כי "לא ניתן להתחייב למניעה מוחלטת של הילד מחשיפה למוצרים אליהם הוא אלרגי". אין בקביעה זו כדי לסייע לנתבעת. במקרה שלפניי, אין המדובר במצב דברים שאירע חרף נקיטת אמצעים למניעת חשיפה כפי שחייבת לעשות הנתבעת על מנת להבטיח את בריאות ובטיחות הקטינה, אלא במצב דברים במהלכו לא ננקטה פעולה שבנקל ניתן היה לנקוט על מנת למנוע אירוע המתרחש אל מול עיניהם של הצוות.

הנהלים שצורפו מלמדים דווקא, על חובה המוטלת על הנתבעת לנקוט באמצעים על מנת למנוע, גם אם לא באופן מוחלט, חשיפת ילדים אלרגיים למוצרים המכילים חומרים אלרגניים.

35. אחריות הנתבעת לאירוע בו עסקינן נלמדת גם מנוהל החברה למתנ"סים אותו ביקשה הנתבעת לצרף. בהתאם לנוהל זה שהיה בתוקף בעת האירוע: "ילדים הרגישים לחלב ולמוצרים, לביצים, לשומשום, או לאגוזים: יש לשמור שלא יאכלו מזונות הכוללים רכיבים אלה ומאידך לדאוג

בית משפט השלום ברמלה

ת"א 2293-10-15 פלונית ואח' נ' עיריית ראשון לציון

שיצרכו תחליפים מתאימים – במילים אחרות, היה על צוות הגן לשמור שהתובעת לא תאכל מזון המכיל חלב או שאירי חלב. לא כך פעל צוות הגן במקרה הנדון.

36. טענת הנתבעת (לאחר הסיכומים), כי היה על תובעים להנחות את ההורי ילדי הגן באספות ההורים אינה ברורה, כאשר גם הנתבעת מאשרת, כי התובעים שיתפו פעולה והדריכו את הצוות ואף את הגננת ולא נטען בשום מקום בכתב תביעה, כי הגננת יזמה פעילות כלשהי, לרבות אסיפת הורים, והורי הקטינה סירבו ליטול בה חלק. ברי, כי הגורם אשר יכול לזמן אסיפת הורים בגן או בצהרון הוא הגננת או מי מטעם הנתבעת ולא הורי הקטינה. מכל מקום, טענות אלה מהוות הרחבת חזית פסולה וממילא לא הוכחו במאום.

37. איני מקבל את טענת הנתבעת לפיה היה על ההורים לדאוג לסייעת פרטית בשעות הצהרון. הנתבעת אחראית לדאוג לבריאותה ובטיחותה של הקטינה בזמן שהותה בצהרון וזאת אף מכוח חובתה לספק חינוך חינם לתושבים בתחום שיפוטה. מדובר בטענה שנטענה על דרך הסתם, ולא הוכח ממילא, כי הנתבעת פנתה בעניין זה להורים עובר לקרות האירוע.

38. יחד עם האמור, איני מקבל את טענת התביעה, כי לאחר שכבר הבחינה הגננת בסימני האלרגיה היה על הגננת להזריק לקטינה את זריקת האפיפן ולהזמין מיד אמבולנס. הגננת העידה בעניין זה, כי בהתאם להדרכה שקיבלה מהאם, יש להזריק את זריקת האפיפן **"במצבים חמורים מסכני חיים, ניתן להזריק את האפיפן באזור הירך"** (עמ' 16 ש' 26 לפרוטוקול הדיון).

ביחס למצבה של הקטינה, באותה עת, מסרה הגננת, כי: **"מבחינתי כל עוד אני רואה את הילדה מתפקדת הולכת ומשתתפת במפגש, לא מתעלפת לא חיוורון לא מתקשה לאכול ולשתות אחרי המקרה, לא מצב שמסכן חיים ומצריך זריקת אפיפן, גם הסייעת שעברה את התדריך עצמו קיבלה הנחיות לתת את הזריקה רק במצב חיים מסכן, הילדה לא הייתה נראית במצב מסכן חיים זה חד משמעית אני זוכרת"**. (עמ' 17 לפרוטוקול הדיון ש' 6-2).

39. בהתאם לעדות הגננת, במסגרת ההדרכה שקיבלה, יש להפעיל שיקול דעת בטרם מחליטים על הזרקת אפיפן, כך שיש לעשות כן רק במצב מסכן חיים. הגננת הסבירה במהלך עדותה בבית המשפט, כי בזמן אמת, היא לא התרשמה שהקטינה נמצאת במצב מסכן חיים ואף נימקה, מדוע חשבה כך.

בנסיבות אלה, ובהעדר קריטריונים ברורים על פי הן אמור צוות הגן לזהות מצב מסכן חיים, איני יכול לקבוע, כי הגננת התרשלה באי מתן הזריקה בשלב בו טרם הגיעה נידת מד"א לגן.

בית משפט השלום ברמלה

ת"א 15-10-2293 פלונית ואח' נ' עיריית ראשון לציון

צודקת הנתבעת בטענתה בעניין זה, כי יש ללמוד על העדר הצורך הדחוף במתן הזריקה גם מן העובדה שגם ההורים לא הזריקו לקטינה את הזריקה בעת שהגיעו לגן ובאופן דומה נהג גם צוות מד"א שטיפל בקטינה בטרם פונתה לבית חולים. מהתיעוד הרפואי שהוגש ניתן ללמוד, כי רק בבית החולים טופלה הקטינה באמצעות זריקה.

40. אשר להחלטה שלא להזמין לתובעת אמבולנס אלא לחכות להורי התובעת, בעת שהגנת זיהתה סימנים של "קוצר נשימה פריחה וכאבי גרון" (ר' דו"ח האירוע ועמ' 13 ש' 28-30 לפרוטוקול הדיון), אני סבור כי לא ניתן לראות בכך מחדל רשלני של הגנת או של מי מצוות הצהרון, על אף שניתן היה ואולי צריך היה להחליט אחרת, לבטח בנסיבות בהן הגנת הייתה מודעת להשלכות האפשריות של חשיפת הקטינה למוצרי חלב וכאשר הגנת לא הצליחה לאתר את הורי הקטינה משך זמן מה.

לאחר ששמעתי את עדותה של הגנת ושל אם הקטינה, אני סבור, כי בעוד שהגנת ידעה שחשיפת הקטינה למוצרי חלב או שאיריו עלולה להיות מסוכנת לבריאות הקטינה, איני סבור כי לגנת ניתנו, עובר לאירוע, קריטריונים ברורים מתי יש להזמין אמבולנס ומתי יש להודיע להורים ולהותיר את ההחלטה בידיהם.

מכל מקום, הגנת העידה בעניין זה, והסבירה מדוע סברה, כי מצבה של התובעת אינו חמור ומגיע לכדי סכנת חיים ולכן החליטה ליצור קשר עם ההורים של הקטינה ולעדכן אותם במצבה. החלטה זו הינה, לכל היותר, טעות בהפעלת שיקול דעת, שאינה מגיעה לכדי רשלנות.

41. התובעת הפנתה לחוזר מנכ"ל משרד הבריאות משנת 2004, שכותרתו: "אורחות חיים במוסדות חינוך" לפיו, בין היתר:

"התעורר חשד או סימנים ראשוניים המעידים על שינוי במצב יש לידע את ההורים מיידית, ולאחר מתן טיפול ראשוני יש להעביר את התלמיד למתקן רפואי שיוסכם עליו מראש עם ההורים בציון שם התרופות שהוא מקבל...תגובה אלרגית מתחילה בתופעות של גרד בעור או כאבי בטן ועיטושים, אך יכולה במקרים קשים של אלרגיה למזון לגרום להתקף של קוצר נשימה קשה המחייב טיפול חירום מהיר בהזרקה של אדרנלין, טיפול מציל חיים".

אין בנוהל משרד הבריאות כדי לשנות ממסקנתי. התביעה לא הניחה תשתית, באמצעות מומחה רפואי ממנה ניתן היה ללמוד, כי מצבה של הקטינה לאחר שנחשפה לזופל היה חמור באופן

בית משפט השלום ברמלה

ת"א 2293-10-15 פלונית ואח' נ' עיריית ראשון לציון

שהייתה חובה להפנות אותה לבית החולים או לתת לה את הזריקה. נוהל משרד הבריאות, כאמור בו, קובע כי רק במצב של קוצר נשימה קשה יש להזריק את הזריקה. לא ניתן להתרשם מהתיעוד הרפואי שהונח לפניי, כי התובעת סבלה מקוצר נשימה קשה. הגם שיש תיעוד המעיד כי סבלה באותה עת מקוצר נשימה. כך גם ביחס להזמנת אמבולנס, הנוהל קובע כי לאחר טיפול ראשוני יש להעביר את התלמיד למתקן רפואי וכך נעשה בענייננו, אף אם הגורם שהזמין את מד"א היה מוקד מכבי ללא הפסקה ולא הגנת או מי מצוות הצהרון.

42. לסיכום, היה על צוות הצהרון לוודא כי הקטינה, קטינה כבת 3 במועד האירוע, לא נחשפת למוצרי מזון המכילים חלב או שאיריו ולמנוע מצב בו ילד אחר בגן מחלק לילדים וופלים המסוכנים לבריאותה של הקטינה. הנתבעת אחראית לדאוג ולשמור על ביטחונה ובריאותה של הקטינה בזמן שהותה בגן ובצהרון ואינה יכולה להקל ראש באחריות זו המוטלת עליה. התרשמתי, כי הנתבעת הפרה את חובתה לשמור על הקטינה וכי מדובר באירוע שניתן היה למניעה ולצפייה סבירה ומכאן שחלה על הנתבעת אחריות לפצות את התובעים בגין נזיקה.

ג. הערכת הנזק:

43. התובעים לא הגישו חוות דעת רפואית ביחס למצבה הרפואי של הקטינה והם אינם טוענים לנכות. בנסיבות אלה, יש לקבוע את נזקי הקטינה והוריה בגין הנזק הלא ממוני בלבד, ועל סמך הראיות שהובאו ונשמעו, לרבות המסמכים הרפואיים שהוגשו לתיק (ר' הסכמת הצדדים כי כל מה שצורף לתצהירים מוגש כראייה, עמוד 13 ש' 19-20 לפרוטוקול הדיון).

44. בתצהירה של האם נטען, כי כתוצאה מהאירוע נגרמו לקטינה הוצאות רפואיות רבות לרבות טיפולים, תרופות ומעקבים אצל רופאים מטפלים אולם בהעדר חוות דעת רפואית הקובעת, כי נותרה לתובעת מגבלה או נכות כלשהי בעקבות האירוע, לא ניתן לפסוק בראש נזק זה דבר וממילא לא הוכח כי מדובר בטיפולים, תרופות ומעקבים שלא ניתן לקבלם בחינם, במסגרת ביטוח הבריאות הממלכתי.

45. בעקבות האירוע פיתחה הקטינה תגובה אלרגית. בהתאם לדו"ח האירוע שכתבה הגנת עולה, כי בעקבות החשיפה למוצר המכיל שאריות חלב, הקטינה החלה לסבול מקוצר נשימה, פריחה וכאב גרון. מדו"ח מד"א שנרשם באותו היום עולה, כי התובעת הקיאה מיד לאחר שאכלה את

בית משפט השלום ברמלה

ת"א 15-10-2293 פלונית ואח' נ' עיריית ראשון לציון

הוופלים, הופיעו סימני אורטיקריה על פנייה וכי במהלך הפינוי לא היה שינוי במצבה למעט הקאות.

46. מתעודת חדר המיון של בית החולים אסף הרופא מיום האירוע, עולה כי לאחר שהקטינה נחשפה לוופל התפתח קוצר נשימה, נפיחות בצוואר וכאבי בטן. נרשם בנוסף, כי בהגיעה של הקטינה לבית החולים היא סבלה מכאבי בטן דיפוזיים ופריחה על פני הפנים. הקטינה טופלה, בין היתר, באמצעות זריקת אדרנלין ושחררה לאחר מספר שעות של השגחה לביתה. הקטינה נשארה בבית יום אחד לאחר האירוע ובהמשך שבה לגן (עמ' 18 ש' 14 לפרוטוקול).

47. ממסמך רפואי שצירפו התובעים מיום 06/01/14 עולה, כי הקטינה נפגשה עם פסיכולוג קליני (ד"ר אדוארדו מינאסאס), בתאריך 23/12/13. סיבת הפנייה, כאמור במסמך, הייתה נסיגה בהתנהגות הקטינה לאחר אירוע החשיפה בגן למוצר המכיל חלב. במסמך נרשם, כי הקטינה חזרה להרטיב, ופיתחה פחדים לגבי דברים שונים ודורשת לישון יחד עם הוריה במיטה שלהם. הפסיכולוג אישר, כי הקטינה החלה בטיפול פסיכולוגי בגין התופעות שמנה במסמך.

48. בהערכת נזקה של הקטינה יש להתחשב בעגמת הנפש שחוותה בעת שהחלה לסבול מקוצר נשימה, התנפחויות בצוואר, הקאות, ופריחה. יש להתחשב בפניויה לבית החולים, בטיפול הרפואי שנאלצה לקבל (לרבות בקבלת זריקת אדרנלין) ולשהות בהשגחה בבית החולים במשך מספר שעות ואף ביום למחרת האירוע בו נשארה בביתה.

49. אשר לנזקי ההורים, האם תארה בתצהירה (בסעיף 15) את החרדה שחוה היא ובעלה (האב) בעקבות האירוע:

"קשה לתאר את החרדה שעברנו אני ובעלי לאור הידיעה שבתנו הקטנה הייתה נתונה לסכנת חיים ממש ואילו לא יצרנו קשר עם קופת חולים ייתכן ש..לא הייתה בחיים."

50. חרף עבור הזמן שחלף מאז האירוע ניכר היה בעדותה של האם, כי חוותה פחד וצער בעקבות האירוע והשפעתו על הקטינה. התובעים שלחו את בתם בת ה- 3 לצהרון מתוך מחשבה ואמונה, כי הצוות יעשה את מלאכתו וישמור על ביטחונה ובריאותה של הקטינה שכאמור, מפאת גילה הצעיר, אינה מסוגלת לשמור על עצמה.

הצוות לא פעל כך, אף שניתן היה וצריך היה למנוע את האירוע המצער. בנסיבות אלה ובשים לב, כי הנתבעת לא הכירה באחריות לאירוע עד היום, ניתן להבין כיצד האירוע מושא התביעה הדיר שינה מעיניהם של התובעים.

בית משפט השלום ברמלה

ת"א 2293-10-15 פלונית ואח' נ' עיריית ראשון לציון

51. בגין נזקיה הלא ממוניים של הקטינה- שנגרמו בשל קוצר נשימה, נפיחות בצוואר, הקאות, פריחה, פינוי באמבולנס לבית חולים וקבלת טיפול רפואי הכרוך בכך, לרבות שהייה בהשגחה במשך מספר שעות- בעקבות רשלנות הנתבעת, כפי שפורט לעיל, אני פוסק, בגין הכאב והסבל, על דרך האומדן, סך בשיעור 20,000 ₪.

52. בגין נזקיהם הלא ממוניים של ההורים, שנגרמו בשל עגמת הנפש והחרדה שחוו בעקבות מצבה הרפואי של הקטינה, הצורך לעזוב את עבודתם ולהגיע לצהרון באמצע היום, לפנות את בתם הקטינה לבית חולים ולשהות לצדה בבית החולים מספר שעות, אני פוסק, על דרך האומדן, סך בשיעור 5,000 ₪.

53. הנתבעת תשלם אפוא לתובעים את הסכומים שנפסקו, בצירוף אגרה כפי ששולמה בצירוף ריבית והצמדה מיום התשלום, ובצירוף שכר טרחת עורך דין בשיעור 20% מהסכום שנפסק בתוספת מע"מ. הסכומים ישולמו בתוך 30 יום, שאם לא כן יישאו ריבית והצמדה עד מועד התשלום בפועל.

54. הסכום שנפסק לטובת הקטינה, יופקד בידי ההורים שהם האפוטרופסיים של הקטינה ועליהם לנהוג בו בהתאם לחובתם שבדין.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 45 יום.

ניתן היום, י"ג חשוון תשע"ח, 02 נובמבר 2017, בהעדר הצדדים.

דב גוטליב, שופט